

شىنچياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونىنىڭ مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 ـ رەتكى

جاپپاي تەكسەرۋدەگى باستى ساندى مالمەتتەر ^[1]

شىنچياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونىدىق ساناق مەكەمەسى

شىنچياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايونىدىق مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋ باسشلىق گرۇپپاسى كەڭسەسى 2021 - جىلى 6 - ايدىڭ 14 - كۇنى

تەكسەرۋ جوياسىنىڭ ءتۇرلى تالاپتارىن مۇقيات تياناقتاند- ىدرىپ، ساپانى مەڭگەرۋ ءنۇزىمىن قاتاك اتقارىپ، جاپپاي تەكسەرۋ ساندى مالمەتتەرىن سالىستىرىپ قايتا تەكسەرۋدى جوعارى وىنىمدىلىكپەن ورىندادى. جاپپاي تەكسەرۋ زاتتىق ماتەريالدارىمەن قامتاماسز ەتۋدى شى- نايى ويداعداي ىستەپ، جاپپاي تەكسەرۋ قىزمەتكەرلە- رىنە ارنالغان قوسمىشا قاراجاتتى ولىشم بويىنشا تاراتتى. مەملەكەتنىڭ كەڭسەتنىڭ جان سانىن جاپپاي تەكسەرۋ كەڭسەسى ۇلكى الپ تەكسەرۋ گرۇپپاسىن جىبەرىپ را- يونىمىزدىڭ 4 اۋدانىنداعى (قالا، رايون) 8 جاپپاي تەكسەرۋ شاعىن اۋماعىنا جۇمىستان كەينىكى ساپا بويىنشا ۇلكى الپ تەكسەرۋ قىزمەتىن ورىستەتتى، رايونىمىزدىڭ ساندى مالمەت ساپاسى ۇلكى الپ تەكسەرۋ گرۇپپاسى- نىڭ تولىق تۇراقتاندىرۋىنا يە بولدى.

مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋدى مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 6 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋمەن سالىستىرعاندا، جالپى جان سانى 4 مىلليون 39 مىڭ ادام كوبيەيدى. حازىۋ ۇلتىنىڭ جان سانى 2 مىلليون 174 مىڭ ادام كوبيەيدى، مۇنىڭ ىشىندە: ولكە اتتاپ كەلىپ قوسىلعاندار ىبر مىلليون 948 مىڭ ادام؛ ۇيعۇر ۇلتىنىڭ جان سانى ىبر مىلليون 623 مىڭ ادام كوبيەىپ، %16.2 ارتتى.

(2) وڭىرلەردەگى جان سانى جاعدايى

14 ايماق، وبلىسى، قالانىڭ ىشىندە جان سانى 2 مىلليوننان اساتتى 5، ىبر مىلليوننان 2 مىلليونغا دەينى- ىڭلەرى 3، 500 مىڭنان ىبر مىلليونغا دەينىڭلەرى 4، 2 ايماق، وبلىسى، قالانىڭ جان سانى 500 مىڭنان از بولغان. 2020 - جىلى 11 - ايدىڭ 1 - كۇنى ساعات نول- دەگى رايونىمىزداعى 14 ايماق، وبلىسى، قالا تۇرىلىقتى جان سانىنىڭ قاتىستى ساندى مالمەتتەرى تومەندەگىدەي.

كەستە 1 وڭىرلەردەگى جان سانى

ءوڭىر	جان سانى	2020 - جىلى	2010 - جىلى	سالىستىرماسى ^[4]	
بۇكىل رايون	25852345	100.00	100.00	100.00	
ئۇرىچجى قالاسى	4054309	15.68	14.27	14.27	
قارامايلى قالاسى	490348	1.90	1.79	1.79	
تۇرپان قالاسى	693988	2.68	2.86	2.86	
قۇمىل قالاسى	673383	2.60	2.62	2.62	
سانجى خۇيزۇ اۆتونوميالى وبلىسى	1613585	6.24	6.55	6.55	
بۇراتالا موڭغۇل اۆتونومىيا- لى وبلىسى	488198	1.89	2.03	2.03	
بايىنغولىن موڭغۇل اۆتو- نوميالى وبلىسى	1613979	6.24	5.86	5.86	
اقسۇ ايماعى	2714422	10.50	10.87	10.87	
قىزىلسۇ قىرغىز اۆتونوميالى وبلىسى	622222	2.41	2.41	2.41	
قاشقار ايماعى	4496377	17.39	18.24	18.24	
خوتان ايماعى	2504718	9.69	9.23	9.23	
ىلە قازاق اۆتونوميالى وىلدى- سىنا توتە قاراستى اۋدان، قالالار	2848303	11.02	11.38	11.38	
تارىباغاتاي ايماعى	1138638	4.40	5.59	5.59	
التاي ايماعى	688587	2.59	2.77	2.77	
اۆتونوميالى رايونغا توتە قاراستى اۋدان دارەجەلى اكىمىش- لىك وڭىرلەر	1231138	4.77	3.53	3.53	

(3) تۇرىلىقتى جان سانىنىڭ جىنىس قۇرىلىمى

بۇكىل رايونداغى تۇرىلىقتى جان سانىنىڭ ىشىندە، ەرلەردىڭ جان سانى 13354380 ادام، %51.66 تى يەلەدى؛ ايەلدەردىڭ جان سانى 12497965 ادام، %48.34 تى يەلەدى. جالپى جان سانىنىڭ جىنىس سا-

پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باسشلىغىند- دا، مەملەكەتنىڭ كەڭسەتنىڭ مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋ باسشلىق گرۇپپاسى- نىڭ ىبر نۇتاس ورنالاستىرۋىنا ساي، اۆتونوميالى رايون- دىق مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋ باسشلىق گرۇپپاسىنىڭ دەن قويا ۇيمىداستىر- ۋىندا، جەر - جەردىڭ، قاتىستى تاراۋلاردىڭ سايكەسە ىلگەرىلەتۋىندە، قالىڭ جاپپاي تەكسەرۋ ويىەكتىلەرىنىڭ بەلسەنە ات سالىسۇىندا، سايكەسۇىندە، 137 مىڭ جاپپاي تەكسەرۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ قاجىرلىلقپەن قۇلىشنىۋىندا، رايونىمىز جاپپاي تەكسەرۋدىڭ جۇمىس باسىندا تىركەۋ جانە ساندى مالمەتتەردى جىناقتاۋ قىزمەتىن تولىق تا- بسىپەن ورىندادى. قازىر قوعامنىڭ ەر سالاسىنا قاتىستى جاعدايلار مەن باستى ساندى مالمەتتەردى خابارلاندىرامىز .

ىبرىنىشى، جاپپاي تەكسەرۋ قىزمەتىنىڭ نەگىزگى جاعدايى

«جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ ساناق زاڭى» مەن «مەملەكەت بويىنشا جان سانىن جاپپاي تەكسەرۋ ەرەجەسىنە» ساي، رايونىمىز 2020 - جىلى 11 - ايدىڭ 1 - كۇنى ساعات ىنولدى ولىشەمدى ۋاقت ىئۇيىنى ەتىپ مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەك- سەرۋدى ورىستەتتى. بۇل رەتكى جان سانىن جاپپاي تەكسەرۋ رايونىمىز جان سانىنىڭ مولشەرى، قۇرىلىمى، تارالۋى سىياقتى جاقتارداغى جاعدايلاردى جاپپاي انقناپ تەكسەرىپ، رايونىمىز جان سانىنىڭ ارتۋى، جىلجىمالى جان سانىنىڭ وزگەرىسى، جان سانىنىڭ ىبلىم الۋ دەڭگەيى سىياقتى اۋقىمدىق وزگەرىستەردى تولىق يىگەرىپ، رايونىمىزدىڭ جان سانى دامۋ ستراتەگىياسى مەن ساياسات جۇيەسىن كەمەلدەندىرۋىنە، ەكونوميكا- لىق، قوعامدىق دامۋ جوباسىن جاساۋىنا، جوعارى ساپا- لى دامۋدى ىلگەرىلەتۋىنە ىدال ساناق ىنفورماتسىيالارد- مەن قولدادى.

اۆتونوميالى رايونىدىق پارتكوم مەن ۇكىمەت مەم- لەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋ قىزمەتىنە ىبرىقىشا ىمان بەرىپ، بۇكىل رايون بويىنشا ايماق، اۋدان، اۋىل 3 دارەجە بويىنشا جالپى 1529 جاپپاي تەكسەرۋ قۇرىلىمىن قۇرىپ، 137 مىڭ جاپپاي تەكسەرۋ قىزمەتكەرىن تاڭداپ وسى جۇمىسقا ۇسىنىس ەتتى. ەر دارەجەلى جان سانىن جاپپاي تەكسەرۋ قۇرد- لىمىدارى مەن قالىڭ جاپپاي تەكسەرۋ قىزمەتكەرلەرى جاڭا تىپتى ىدارشا ۇيرۇس وكپە قابىئۇ نىندەتىنىڭ نىقيا- لىن بەلسەنە جەڭىپ، بۇكىل رايونداغى بارلىق وتباسلار مەن جان سانىنا جاپپاي تەكسەرۋ جۇرگىزىپ، جاپپاي تەكسەرۋدە وتباسلارغا بارىپ تىركەۋ مىندەتىن تولىق تابىسپەن ورىندادى.

مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋ ەلەكتىروندى ساندى مالمەتتەردى جىناۋ ىتاسلىن العاش رەت جالپى بەەتنىڭ قولدانىپ، ساندى مالمەتتى جۇمىس باسىندا جىناپ، ناقتى ۋاقت- تا جوعارىعا مالمىدەپ، ارالىق بۇىندارداعى اعانتىقتار- دى ەڭ جوعارى شەكتە ازايىتتى. تاراۋلاردىڭ اكىمىشە- لىك ەستەلىكتەرىن جانە ەلەكتر قۋاتى، قول تەلەفون سىياقتى ۇلكەن ساندى مالمەتتەردى پايدالانۋدى كۇ- شەيتىپ، جاپپاي تەكسەرۋ قىزمەتىنىڭ ساپاسى مەن وىنىمدىلىگىن جوعارىلاتتى. ەر ىتۇرلى تاسلىدەردى قولدانىپ ۇگىت سەرىپىنن ارتتىرىپ، ”ىرى ەل جان سانىن ساناققا الۋدا سەن بولماساڭ بولمايدى“ سىياقتى ۇگىت ۇراندارى جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالادى. اۆتونوميالى رايون جان سانىن جاپپاي تەكسەرۋ قىزمە- تىن زاڭ بويىنشا جۇرگىزۋگە تاباندى بولپ، جاپپاي

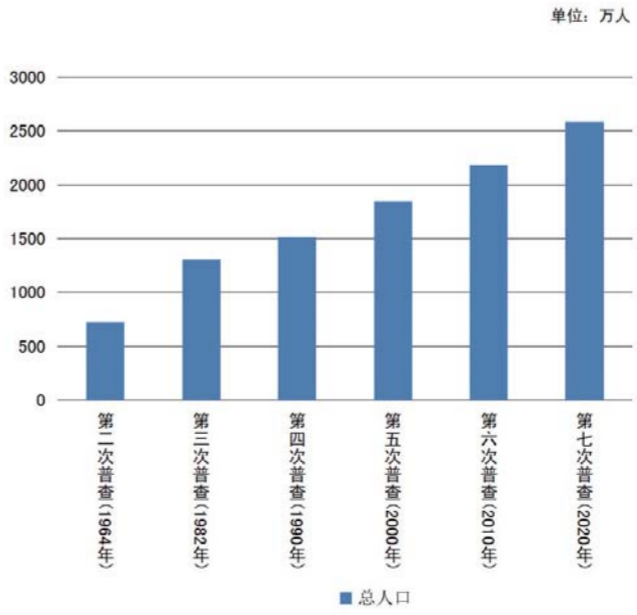
مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋ ناتىجەسىنە ساي، 2020 - جىلى 11 - ايدىڭ 1 - كۇنى ساعات نولدەگى رايونىمىزدىڭ تۇرىلىقتى جان سانىنىڭ ^[2] نەگىزگى جاعدايىن تومەندەگىدەي جاريالايمىز:

(1) بۇكىل رايوننىڭ جان سانى جاعدايى

1. جالپى جان سانى: مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 7 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋ ناتىجەسىنە ساي، 2020 - جىلى 11 - ايدىڭ 1 - كۇنى ساعات نولدەگى بۇكىل را- يونداغى جان سانى ^[3] 25852345 ادام بولپ، بۇكىل ەل- دەگى 31 ولكە (اۆتونوميالى رايون، توتە قاراستى قالا) اراسىندا، رايونىمىزدىڭ تۇرىلىقتى جان سانىن قاتارعا تۇرىزعاندا 2010 - جىلى مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 6 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋدەگى 25 - ورىننان 21 - ورىنغا كوتەرىلگەن.

2. جان سانىنىڭ ارتۋى: بۇكىل رايونداغى تۇرىم- لىقتى جان سانى 2010 - جىلى مەملەكەت بويىنشا جان سانىن 6 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋدەگى 21813334 ادام- مەن سالىستىرعاندا 4039011 ادام كوبيەىپ، ارتۋ مولشەرى %18.52 بولپ، جىلىنا ورتا سەىپپەن %1.71 ارتىپ، بۇكىل ەلدەگى ورتاشا دەڭگەيدەن جەكە - جەكە 13.14 پايىز جانە 1.18 پايىز جوعارى بولدى. ساندى ما- لىمەتتە كورسەتىلۋىنىشە، تياياۋ جىلداردان بەرى شىنچياڭنىڭ ەكونوميكاسى، قوعامى دامىپ، ورنىقتىلىقنىڭ پايداسى تولىق جارىققا شىعارىلىپ، كوپتەگەن دارىندىلار- دى شىنچياڭغا كەلىپ قارجى قوسىپ شارۋاشلىق كور- كەيتۋگە باۋراپ، جان سانىنىڭ ورنىقتى قاداممەن ارتۋىن جەبەدى.

图1 我区历次人口普查总人口

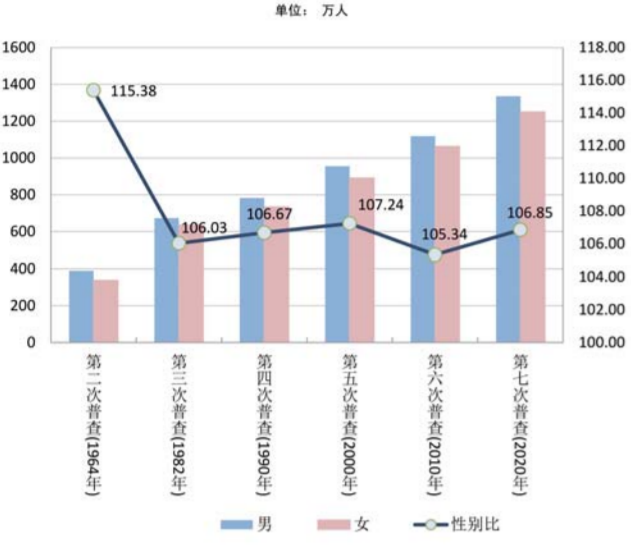

3. ۇلتاردىڭ جان سانى:

بۇكىل رايونداغى تۇرىلىقتى جانى سانىنىڭ ىشىندە، حازىۋ ۇلتىنىڭ جان سانى 10920098 ادام، %42.24 مىن

لىستىرماسى (ايەلدەردى 100 دەپ ەسەپتەگەندە ەر- لەردىڭ ايەلدەرمەن سالىستىرماسى) 106.85 .

图2 我区历次人口普查人口性别构成

(4) جان سانىنىڭ جاس قۇرىلىمى جاعدايى

بۇكىل رايونداغى تۇرىلىقتى جان سانىنىڭ ىشىندە، 0 — 14 جاس ارالىعىنداى ^[5] جان سانى 5806156 ادام، %22.46 يەلەدى؛ 15 — 59 جاس ارالىعىنداغى جان سانى 17129180 ادام، %66.26 يەلەدى؛ 60 جاستاعى جانە ودان جوعارى جاستاعى جان سانى 2917009 ادام، %11.28 يەلە- دى، مۇنىڭ ىشىندە 65 جاستاعى جانە ودان جوعارى جاستاعى جان سانى 2005885 ادام، %7.76 تى يەلەدى.

كەستە 2 بۇكىل رايونداغى تۇرىلىقتى جان سانىنىڭ جاس قۇرىلىمى بىرلىگى: ادام، %

جاسى	جان سانى	سالىستىرماسى
جالپى سانى	25852345	100.00
0 — 14 جاس	5806156	22.46
15 — 59 جاس	17129180	66.26
60 جاستاعى جانە ودان جوعارى جاستاعلار	2917009	11.28
مۇنىڭ ىشىندە: 65 جاستاعى جانە ودان جوعارى جاستاعلار	2005885	7.76

بۇكىل مەملەكەتنىڭ ورتاشا دەڭگەيمەن سالىستىر- عاندا، رايونىمىزداعى 0 — 14 جاس ارالىعىنداغى ۇسىپ- رىم بالالاردىڭ جان سانى سالىستىرماسى بۇكىل ەلدەگى %17.95 تىڭ سالىستىرمادان 4.51 پايىز جوعارى؛ 15 — 59 جاس ارالىعىنداغى ەڭبەك جاسىنداغى جان سانىنىڭ سالىسى- تىرماسى بۇكىل ەلدەگى %63.35 تىڭ سالىستىرمادان 2.91 پايىز جوعارى؛ 60 جاستاعى جانە ودان جوعارى جاستاعى قارتتار جان سانىنىڭ سالىستىرماسى بۇكىل ەلدەگى %18.7 تىڭ سالىسى- تىرمادان 7.42 پايىز تومەن بولپ، جان سانىنىڭ قارتتاسۋ دەڭگەيى سالىستىرمالى تومەندەۋ بولدى.

(5) جان سانىنىڭ ىبلىم الۋ جاعدايى

1. تۇرىلىشە دەڭگەيدە ىبلىم العان جان سانى: بۇكىل رايونداغى تۇرىلىقتى جان سانىنىڭ ىشىندە، داشۋە (جوعا- رى تەخنىكۋمدى جانە ودان جوعارنى مەڭزەيدى) ىبلىم دەڭگەيىنە يە جان سانى 4274826 ادام؛ ورتا مەكتەپ (ورتا تەخنىكوم قامتىلادى) ىبلىم دەڭگەيىنە يە جان سانى 3414458 ادام؛ ورتالاۋ مەكتەپ ىبلىم دەڭگەيىنە يە جان سانى 8158620 ادام؛ باستاۋىش مەكتەپ ىبلىم دەڭگەيىنە يە جان سانى 7343482 ادام (جوعارىداغى ەر ىتۇرلى ىبلىم دەڭگەيىندەگى ادامدار ەر ىتۇرلى مەكتەپتەردەن وقۇ تا- ۋىسقانداردى، وقۇن جالعاستىرا الماعانداردى جانە مەكتەپ- تەگى وقۇشلاردى قامتىدى). 2010 - جىلى مەملەكەت بو- يىنشا جان سانىن 6 - رەتكى جاپپاي تەكسەرۋمەن سالىستىر- عاندا، ەر 100 مىڭ ادامنىڭ ىشىندە داشۋە ىبلىم دەڭگەيىندە ەڭىلەر 10635 ادامنان 16536 ادامعا كوبيەيدى؛ ورتا مەكتەپ ىبلىم دەڭگەيىندەڭىلەر 11582 ادامنان 13208 ادامعا كوبيەيدى؛ ورتالاۋ مەكتەپ ىبلىم دەڭگەيىندەڭىلەر 36096 ادامنان 31559 ادامعا ازايىدى؛ باستاۋىش مەكتەپ ىبلىم دەڭ- گەيىندەڭىلەر 30075 ادامنان 28405 ادامعا ازايىدى؛ (جالعاسى 8 - بەتتە)